

Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/Ангелин Цачев/

Дата: 01. 04. 2025 г.

ПРАВИЛА

за

**провеждане на тръжни процедури за изготвяне на
приоритетни списъци на предложения за
електроенергия за регулиране нагоре и надолу от
активирани резерви за автоматично вторично
регулиране и ръчно вторично регулиране на
честотата и обменните мощности**

СЪДЪРЖАНИЕ

Раздел I. Общи положения.....	3
Член 1. Предназначение и основания	3
Член 2. Определения.....	3
Раздел II. Тръжни процедури.....	5
Член 3. Заявления за участие в тръжни процедури.....	5
Член 4. Основни принципи	5
Член 5. Участие и класиране в тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности.....	7
Член 6. Участие и класиране в тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности	8
Раздел III. Разни.....	9
Член 7. Поверителност.....	9
Член 8. Ограничаване на отговорността.....	9
Член 9. Независимо действие.....	10
Член 10. Приложимо законодателство и уреждане на спорове	10
Член 11. Непреодолима сила.....	10
Член 12. Изменение на правилата.....	11
Приложение 1	12

Раздел I. Общи положения

Член 1. Предназначение и основания

- (1) На основание чл. 6, параграф 2, изр. 2 на Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета; т.11 от преамбюла на същия Регламент, както и чл. 3, параграф 1, буква „д“, във връзка с чл. 16, параграф 4, 5, 7; т. 8 от преамбюла на Регламент 2017/2195 и чл. 141 от ПТЕЕ, всеки доставчик на балансиращи услуги с договор за балансираща мощност подава до ЕСО предложения за балансираща енергия.
- (2) Тези правила регламентират реда и условията, при които ЕСО провежда тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез уеб-базирана платформа за организиране на тръжни процедури.
- (3) Тези правила са утвърдени от изпълнителния директор на ЕСО и влизат в сила от 01.04.2025 г.

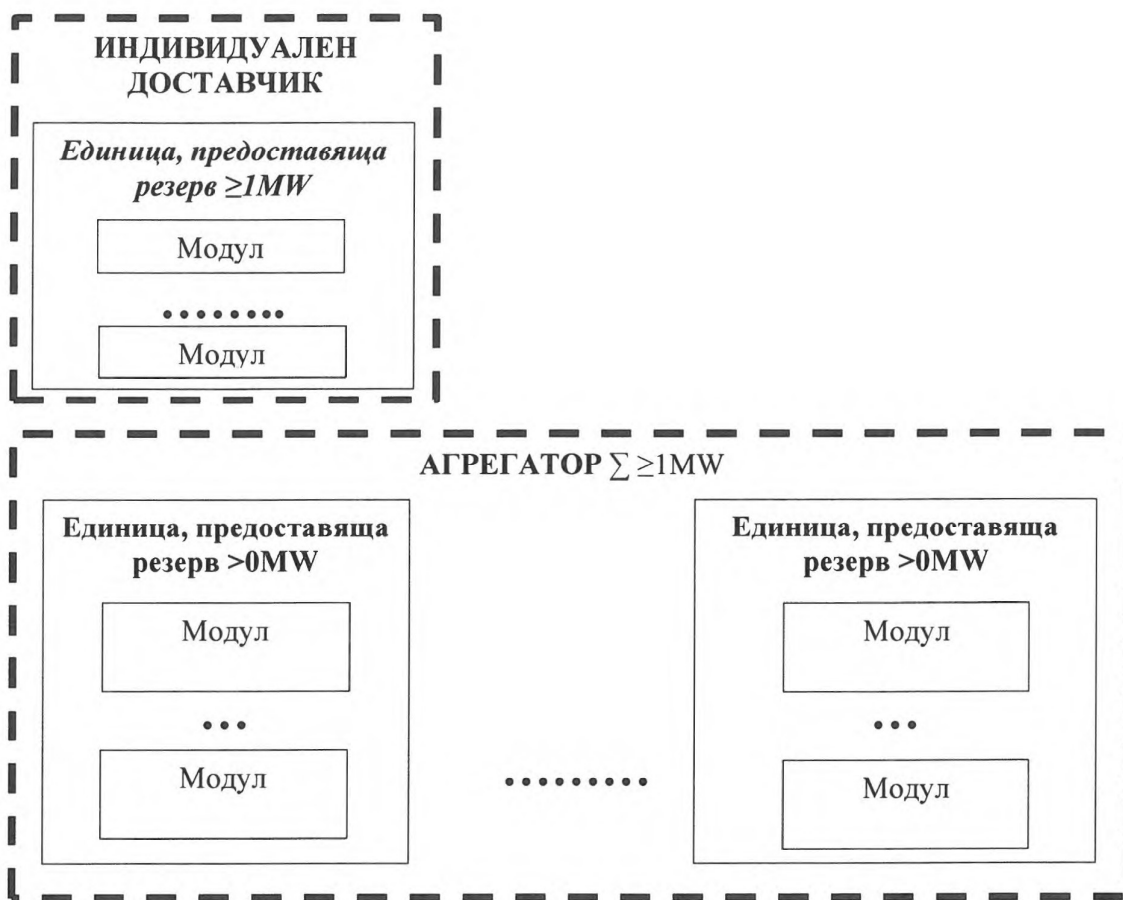
Член 2. Определения

Балансираща услуга - резерв за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, резерв за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности и/или предоставяне на балансираща енергия за регулиране нагоре и регулиране надолу от активирани резерви за автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.

Доставчик на балансиращи услуги – пазарен участник, регистриран по реда на Правилата за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности и е собственик и/или представлява единица/и, предоставяща/и резерв, способен/ни да предоставя/т една или повече допълнителни услуги съгласно договор, сключен по реда на Правилата за тръжни процедури за разполагаемост и настоящите Правила.

Доставчикът на балансираща услуга може да бъде:

- **Индивидуален доставчик** – когато притежава или представлява самостоятелна единица/модул, предоставяща резерв с разполагаема резервна мощност по-голяма или равна на 1 MW в съответствие с ограничението по чл. 147 от ПТЕЕ.
- **Агрегатор** - когато притежава или представлява присъединени към повече от една точка група от самостоятелни единици/модули, предоставящи резерв с обща сумарна разполагаема резервна мощност по-голяма или равна на 1 MW в съответствие с ограничението по чл. 147 от ПТЕЕ. Всички единици/модули в състава на групата на Агрегатора следва да са регистрирани като преки членове.

Единица, предоставяща резерв - означава отделен модул или съвкупност от модули за производство на електроенергия и/или консумираща/и единица/и и/или съоръжения за съхранение на електрическа енергия, свързани към обща точка на присъединяване, отговарящи на изискванията за предоставяне на резерв за първично регулиране на честотата, резерв за вторично (автоматично и ръчно) регулиране на честотата и обменните мощности, в т.ч. допълнителен резерв за ръчно вторично регулиране с цел балансиране на инсталираните мощности с динамично променяща се генерация.

Електроенергия за регулиране нагоре и надолу – електрическа енергия от активирани резерви за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.

ЗЕ – Закон за енергетиката.

КЕВР - Комисия за енергийно и водно регулиране.

ЕСО – „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД - сертифициран независим преносен оператор на електропреносната система на Република България.

Модул за производство на електроенергия - класифицирани като тип В, С и D в съответствие с критериите, формулирани в чл. 5 от Регламент (ЕС) 2016/631 на Комисията.

Потребяваща/и единица/и - неделим набор от инсталации, съдържащи оборудване, което може да бъде управлявано активно от собственика на консумиращо съоръжение, поотделно или съвместно като част от обединено представяне на потребителите чрез трета страна с цел предоставяне на услуги на ЕСО.

Уеб-базирана платформа за организиране на тържни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за балансираща енергия (Платформата) -

Оперативна система за администриране на пазара – Market Management System (MMS), на която регистрираните кандидати, съгласно регистъра на допуснатите кандидати, придобили право да участват в тръжни процедури, подават предложенията си, а ЕСО използва за обявяване на тръжни процедури, събиране на предложения, класиране на кандидатите, публикуване на резултатите от тръжните процедури, създаване на приоритетни списъци и отчитане на активираните предложения на участниците.

Регистър на допуснатите кандидати, придобили право да участват в тръжни процедури (Регистър) - Регистър по реда на Правилата за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.

Правила/та – Правила за провеждане на тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.

ПТЕЕ - Правила за търговия с електрическа енергия.

ПУЕЕС - Правила за управление на електроенергийната система.

Правилата за провеждане на тръжни процедури за разполагаемост - Правилата за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.

Период на доставка (T) – Период на доставка равен на 15 минути.

Раздел II. Тръжни процедури

Член 3. Заявления за участие в тръжни процедури

- (1) Участниците изготвят заявление за участие в тръжни процедури по настоящите Правила по образец, съгласно Приложение № 1.
- (2) Заявлението за участие се подписва от представляващия заявителя или от специално упълномощен негов представител. Към заявлението се прилага заверено копие от пълномощното.
- (3) С подписването на заявлението за участие, кандидатът се съгласява с всички условия, които се съдържат в тези Правила.
- (4) Заявленията се подават на адреса на ЕСО или по електронна поща на eso@eso.bg
- (5) Кандидатите могат да подават заявления за участие по всяко време в периода на действие на тези Правила.

Член 4. Основни принципи

- (1) ЕСО провежда непрекъснати тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности и от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез Платформата.
- (2) Тръжните процедури по ал.1 са отделно за регулиране нагоре и регулиране надолу.

- (3) ДБУ, които са класирани на тръжна процедура за разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят предложения за балансираща енергия нагоре и надолу на Платформата, като предложението им не може да надвишава стойността на разполагаемостта за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности на ДБУ, с която са вписани в Регистъра.
- (4) Всички ДБУ, които са регистрирани като доставчици от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности в регистъра по реда на Правилата за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост, имат право да изпратят предложения за балансираща енергия на Платформата до стойността на регистрираната разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности на ДБУ, с която са вписани в Регистъра.
- (5) ДБУ, които са класирани на тръжна процедура за разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, са длъжни да предоставят предложения за балансираща енергия нагоре и надолу на Платформата, като предложението им не може да надвишава количество на разполагаемостта за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на ДБУ, с която са вписани в Регистъра.
- (6) Всички ДБУ, които са регистрирани като доставчици от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности в регистъра по реда на Правилата за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост, имат право да изпратят предложения за балансираща енергия на Платформата до стойността на регистрираната разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности на ДБУ, с която са вписани в Регистъра.
- (7) ЕСО получава и класира всички предложения за балансираща енергия от автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности чрез Платформата.
- (8) В резултат на проведена тръжна процедура ЕСО изготвя отделни приоритетни списъци на предложенията за балансираща енергия от автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности за регулиране нагоре и регулиране надолу.
- (9) Подредането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на недостига на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по възходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.
- (10) Подредането на източниците на балансираща енергия при съставяне на приоритетен списък за компенсиране на излишъка на генераторна мощност в електроенергийната система се извършва по низходящ ред на цената на предложенията за балансираща енергия от автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности.
- (11) В случай че класирани доставчици на балансиращи услуги според тръжната процедура за разполагаемост за автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности не подадат предложение за балансираща енергия за регулиране нагоре и при липса на клирингова цена по смисъла на чл. 149, ал. 2, т. 1 от ПТТЕ, се приема, че предложената цена за балансираща енергия за регулиране нагоре е 0 лв/MWh.
- (12) В случай че класирани доставчици на балансиращи услуги според тръжната процедура за разполагаемост за автоматично и ръчно вторично регулиране на

честотата и обменните мощности не подадат предложение за балансираща енергия за регулиране надолу и при липса на клирингова цена по смисъла на чл. 149, ал. 2, т. 2 от ПТЕЕ, се приема, че предложената цена за балансираща енергия за регулиране надолу е 0 лв/MWh.

- (13) При невъзможност да се проведе тръжна процедура, ЕСО незабавно уведомява всички участници за извънредната ситуация, а ДБУ изпращат предложенията си по електронна поща на адрес eto.balance@eso.bg. В случаи, когато търговете са отменени, всички оферти, които вече са подадени, се считат за невалидни. При отмяна на тръжна процедура, ЕСО не дължи компенсации на участниците, без оглед на момента на отмяната/прекратяването.
- (14) Редът и условията за плащане на количествата балансираща енергия от активирани източници за автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности са съгласно ПТЕЕ и договора за участие в пазара на балансираща енергия от регистрираните доставчици на допълнителни услуги, сключен между ЕСО и ДБУ съгласно чл. 8 от Правилата за тръжни процедури за разполагаемост.
- (15) След изтичането на крайния срок за подаване на предложения за съответния търг, не се позволява подаване на предложения.
- (16) Всички указания за часово време, посочени в тези правила, са в българско часово време.
- (17) С оглед избягване на противоречиво тълкуване следва да се има предвид, че ЕСО не дължи плащане за количествата балансираща енергия от предложенията на ДБУ само на основание приемане, респ. класиране на тези предложения в приоритетните списъци по ал. 9 и ал. 10 от настоящите Правила. Заплащането на доставената балансирана енергия е съгласно ал. 14, от настоящите Правила.

Член 5. Участие и класиране в тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности

- (1) Всяка ежедневна тръжна процедура стартира в 00:00 часа в деня (D-1) преди деня на доставката (D).
- (2) Класираните доставчици на балансиращи услуги според тръжната процедура за разполагаемост за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности в деня (D-1) преди деня на доставката (D) са длъжни да подават предложения за регулиране нагоре и надолу в тръжните процедури по ал. 1 в срок до 17:00 часа в деня (D-1) преди деня на доставката (D).
- (3) След изготвяне на първоначален локален приоритетен списък с подадените предложения, тръжните процедури по ал. 2, се отварят за промяна/подаване на оферти ,от страна на ДБУ, в 17:30 часа в деня (D-1).
- (4) Крайният срок за промяна/подаване на окончателни предложения е 25 минути преди периода на доставката (T).
- (5) Всеки регистриран доставчик предоставя предложение за балансираща енергия отделно за нагоре и надолу, като предложението съдържа количество електрическа мощност (MW) и цена (лв/MWh) за всеки период на доставка (T).
- (6) Класирането се извършва по реда на чл. 4, ал. 9 и ал. 10 от тези Правила.

- (7) В случай че двама или повече участници в тръжната процедура са представили предложения с една и съща цена, участниците се класират по възходящ ред на часа, в който са подали последното си предложение.
- (8) Публикуване на резултатите от всяка тръжна процедура се извършва до 30 минути след крайния срок по ал. 4.
- (9) При работа на ЕСО в режим на свързаност с общеевропейската платформа за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности – PICASSO, класираните предложения на участниците в съответната тръжна процедура се подреждат в локални приоритетни списъци на източниците на балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности по смисъла на чл. 141 от ПТЕЕ и се изпращат за обединяване в общ приоритетен списък (CMOL) към платформата. При необходимост от използване на източници на балансиращи услуги в контролната зона на Република България, същите се активират по реда на чл.152 от ПТЕЕ.
- (10) При прекъсване на работата на ЕСО в режим на свързаност с общеевропейската платформа за балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности – PICASSO, класираните предложения на участниците в съответната тръжна процедура се подреждат в местни приоритетни списъци (LMOL) на източниците на балансираща енергия от автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности по смисъла на чл. 141 от ПТЕЕ и се активират по реда на чл.152 от ПТЕЕ.
- (11) При активиране на предложения за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности от приоритетните списъци, се генерира допълнителен нетен график за автоматично вторично регулиране на честота и обменни мощности към търговските графици и спрямо агрегирания график се определят небалансите на съответния ДБУ.
- (12) Изчисляването на предоставените количества от активирани източници за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности се извършва по реда на глава X от ПТЕЕ и „Методика за определяне на цени на балансираща енергия“.

Член 6. Участие и класиране в тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности

- (1) Всяка ежедневна тръжна процедура стартира в 00:00 часа в деня (D-1) преди деня на доставката (D).
- (2) Класираните доставчици на балансиращи услуги според тръжната процедура за разполагаемост за ръчно вторично регулиране на честотата и обменни мощности в деня (D-1) преди деня на доставката (D) са длъжни да подават предложения за регулиране нагоре и надолу в тръжните процедури по ал. 1 в срок до 17:00 часа в деня (D-1) преди деня на доставката (D).
- (3) След изготвяне на първоначален локален приоритетен списък с подадените предложения, тръжните процедури по ал. 2, се отварят за промяна/подаване на оферти от страна на ДБУ в 17:30 часа в деня (D-1).

- (4) Крайният срок за промяна/подаване на предложения е 25 минути преди периода на доставката (Т).
- (5) Всеки регистриран доставчик предоставя предложение за балансираща енергия отделно за нагоре и надолу, като предложението съдържа количество електрическа мощност (MW) и цена (лв/MWh) за всеки период на доставка (Т).
- (6) Класирането се извършва по реда на чл. 4, ал. 9 и ал. 10 от тези Правила.
- (7) В случай, че двама или повече участници в тръжната процедура са представили предложения с една и съща цена, участниците се класират по възходящ ред на часа, в който са подали последното си предложение.
- (8) Публикуване на резултатите от всяка тръжна процедура се извършва до 30 минути след крайния срок по ал. 4.
- (9) Класираните предложения на участниците в съответната тръжна процедура се подреждат в приоритетни списъци на източниците на балансираща енергия от ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности по смисъла на чл. 141 от ПТЕЕ и се активират по реда на чл. 152 от ПТЕЕ.
- (10) При активиране на предложения за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности от приоритетните списъци, се генерира допълнителен график към търговските графици и спрямо агрегирания график се определят небалансите на съответния ДБУ.
- (11) Изчисляването на предоставените количества от активирани източници за ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности се извършва по реда на глава X от ПТЕЕ и „Методика за определяне на цени на балансираща енергия“.

Раздел III. Разни

Член 7. Поверителност

- (1) ЕСО ще счита цялата информация, свързана с провежданите тръжни процедури, за поверителна и няма да допуска разкриването ѝ без предварително съгласие на участника, за когото се отнася, с изключение на информацията, която следва да е публична по смисъла на тези правила и тръжните процедури.
- (2) ал. 1 не се отнася за разкриването на информация пред институциите на Европейския съюз, държавни и регулаторни органи, компетентни съдилища, арбитри или юрисдикции, доколкото такова разкриване е разпоредено или необходимо по процедура, по която ЕСО е страна.

Член 8. Ограничаване на отговорността

- (1) ЕСО няма да носи отговорност към участник за щети, произлезли в резултат на участие или неучастие на дадена тръжна процедура, или от резултатите от тръжна процедура, или от тръжна процедура, която не се е състояла, и участникът следва да смята ЕСО за невиновно и да го обезщетява по отношение на искове за такива щети от трети страни.
- (2) При подаване на оферта в някоя от тръжните процедури, ДБУ следва да провери наличността и коректността на офертата и създаването на уникален номер в Платформата. При констатиране на проблем, ДБУ незабавно трябва да уведоми ЕСО.

- (3) ЕСО не носи отговорност за липса на оферти в Платформата при неспазване на задължението по ал. 2.
- (4) ЕСО си запазва правото да приеме или отхвърли всички подадени предложения, както и да прекрати тръжната процедура по всяко време, без да дължи компенсации на засегнатите участници.
- (5) Всички разходи на участниците, свързани с регистрацията и участието им в тръжните процедури, са за тяхна сметка.

Член 9. Независимо действие

Ако обществен орган или съд обяви която и да е част от тези правила за недействителна или незаконосъобразна, това не засяга действителността на останалите разпоредби на правилата, доколкото те не противоречат на действащото законодателство.

Член 10. Приложимо законодателство и уреждане на спорове

- (1) Всякакви спорове, които възникват от или във връзка с тези правила или по отношение на тръжните процедури, ще се отнасят до компетентния съд в гр. София, Р България.
- (2) Тези правила и тръжните процедури, които се провеждат в съответствие с тях, се подчиняват на българското материално право.

Член 11. Непреодолима сила

- (1) Като събитие, представляващо непреодолима сила (форсмажор), следва да се тълкува всяко непредвидимо събитие или положение, което не подлежи на разумния контрол на ЕСО и не се дължи на вина на ЕСО, и дружеството не може разумно да го избегне или преодолее, и което създава неспособност за ЕСО да изпълнява временно или постоянно своите и на служителите си задължения според тези правила, в съответствие със сроковете и условията в тях.
- (2) В случай на непреодолима сила задълженията на ЕСО, с изключение на задълженията за поверителност, следва да се преустановят от датата на настъпване на непреодолимата сила.
- (3) При никакви обстоятелства ЕСО не може да бъде смятано за отговорно или да се иска от него да плаща каквато и да е неустойка за понесени щети, поради неизпълнение или неизправно изпълнение на всички или част от задълженията на дружеството, когато такова неизпълнение или неизправно изпълнение се дължи на непреодолима сила.
- (4) ЕСО и участниците следва да положат всички възможни усилия да ограничат последиците и продължителността на събитието, представляващо непреодолима сила.
- (5) Ако обстоятелствата, представляващи непреодолима сила, продължат повече от 30 (тридесет) дни, ЕСО може да прекрати работата си по тръжните процедури съгласно тези Правила, като публикува уведомление за това на Платформата.

Член 12. Изменение на правилата

- (1) ЕСО си запазва правото да изменя и/или допълва Правилата. Актуализираната версия на Правилата ще бъде публикувана на интернет страницата на ЕСО (www.eso.bg).
- (2) Изменения на тези правила се правят в писмена форма. Ако техническите условия и приложимата уредба се променят съществено, по-специално поради законови изисквания, действие на органи или правила, наложени от регулаторния орган и/или споразумения между сдружения от електроенергийната промишленост на национално или международно равнище, или ако процесът за търгуване на тръжните процедури се разгърне, правилата ще бъдат изменени.
- (3) Ако участниците не са известили изрично ЕСО за желанието си да прекратят участието си в тръжните процедури във връзка с ал. 2, съгласието с условията на настоящите Правилата, дадено със заявлението по чл. 3, се отнася и за всяка следваща промяна на Правилата.

Приложение 1

Заявление

за участие в тържни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности

Дружество:

ЕИК:

Адрес:

Лице за контакти

Представител

Телефон и факс

E-mail

Банкова информация / BIC, IBAN

С настоящото заявяваме желанието си да участваме в провежданите тържни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, организирани от ЕСО ЕАД.

Изпълняваме всички условия за участие, предвидени в Правила за провеждане на тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци на предложения за електроенергия за регулиране нагоре и надолу от активирани резерви за автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, наричани по-нататък „Правилата“.

Освен това с настоящото заявяваме, че сме се запознали, разбираме и напълно и безусловно приемаме всички правила, инструкции и изисквания на Правилата, които са публикувани на интернет страницата на ЕСО.

С настоящото заявяваме също така, че няма условие, съгласно законите на България, което да препятства участието ни в тръжните процедури и изпълнението на задълженията ни по отношение на тях.

Упълномощаваме ви изрично да публикувате резултатите от проведени тръжни процедури, в които сме участвали, при реда и условията, предвидени в Правилата.

Поемаме задължението незабавно да ви уведомим, в случай че настъпи някаква промяна в състоянието на дружеството, такова, каквото е заявено тук.

Дата

Име и длъжност (документът трябва да бъде подписан от законния представител на ползвателя, който го представя)

Подпис